

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Декември 2015

4(3)

Оваа публикација е произведена со поддршка од Open Society Think Tank Fund (TTF). TTF може да не се согласува или да не ги одобрува мислењата изразени во оваа публикација.

Светската економија продолжува да расте нерамномерно. Растот во развиените економии се очекува благо да забрза, додека оној во земјите во развој е ограничен од забавувањето на некои клучни брзорастечки економии, како и од ослабените изгледи на земјите-извознички на нафта. Моментално, светските цени на клучни добра се намалуваат, намалени се приливите на капитал кон брзорастечките и економиите во развој, а некои од нив се соочуваат и со притисоци врз валутите и зголемена варијабилност на финансиските пазари, воопшто. Оттука, ризиците за земјите во развој остануваат да бидат надолни. **Проекцијата од ММФ за глобалниот раст на БДП за 2015 година е дополнително ревидирана надолу, од 3.3% во јули 2015 на 3.1% во октомври 2015. Растот за 2016 година е проектиран на 3.6%.**

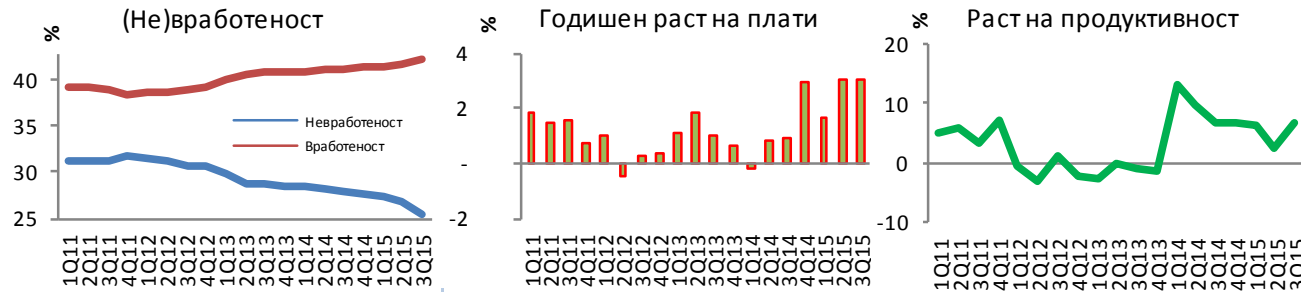
Во третиот квартал од 2015, Македонската економија порасна за 3.5%, што е повисок раст од очекуваниот во контекст на политичката криза. Од една страна, растот на градежниот сектор од скоро 30%, заедно со растот на јавната потрошувачка од 15.4%, укажуваат дека растот во овој квартал е воден од државно-поттикнувата градежна активност. Од друга страна, забавувањето на растот на увозот и извозот, сепак, може да укажува на понатамошно воздржување на приватниот сектор од позначајни одлуки за трошење и инвестирање. **Finance Think проектира стапка на раст од 3.8% за 2016 година, додека 2015 се очекува да се заврши со 3.1%.**

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

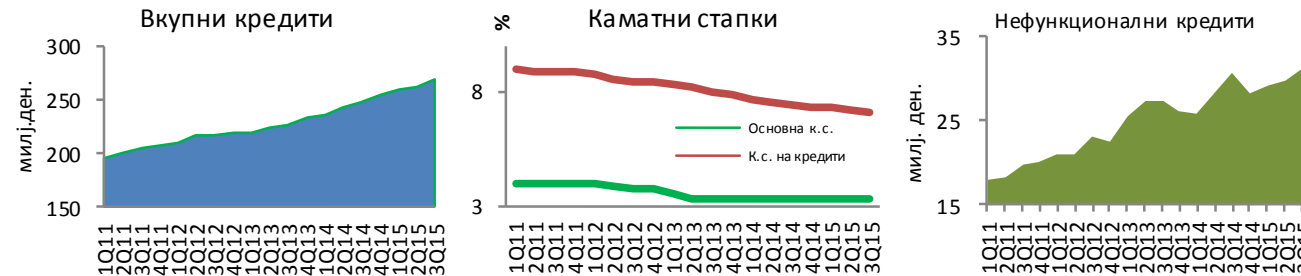
Годишен раст, %	1Q2015	2Q2015	3Q2015
БДП ЕУ 28	0.4	0.4	0.4
БДП Македонија	3.5	3.3	3.5
Годишен раст, %	1Q2015	2Q2015	3Q2015
Вкупна инфлација	(0.9)	0.9	(0.9)
Базична инфлација	0.0	0.0	0.0

ПАЗАР НА ТРУД

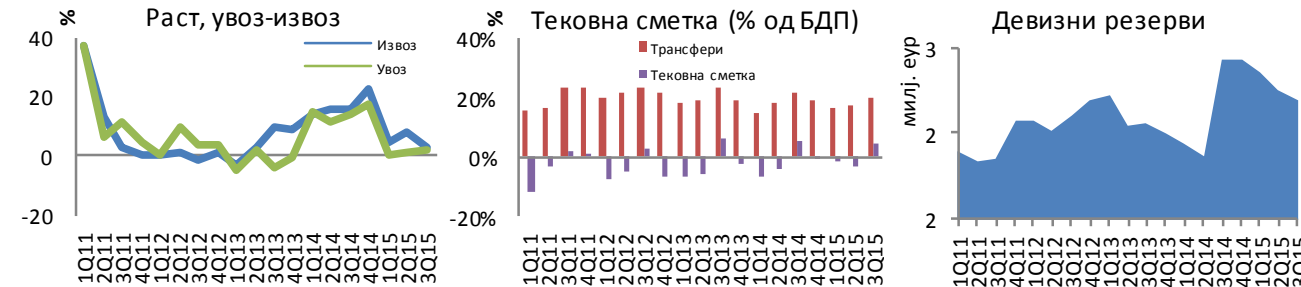
%	1Q2015	2Q2015	3Q2015
Стапка на активност (%)	41.6	41.7	42.4
Невработеност на млади (%)	47.6	46.3	48.2
Просечна нето плата (ден.)	21,446	21,940	21,871
Раст на продуктивност (%)	6.46	2.48	6.73

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

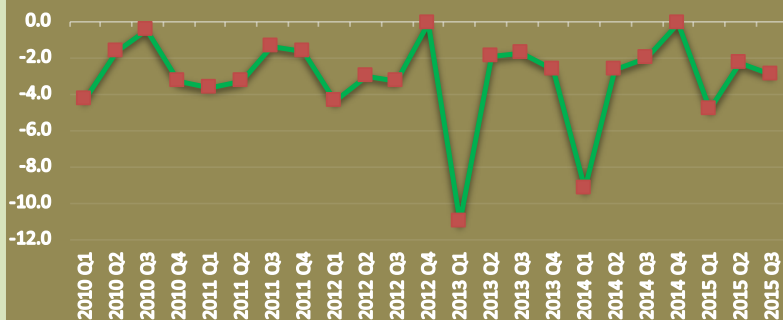
Годишен раст	1Q2015	2Q2015	3Q2015
М2	6.1%	7.9%	5.0%
Депозити	8.4%	8.9%	5.7%
Кредити	7.1%	6.7%	6.0%
МБИ-10	1.8%	0.4%	-0.9%
Девизни резерви	21.3%	20.3%	-10.2%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

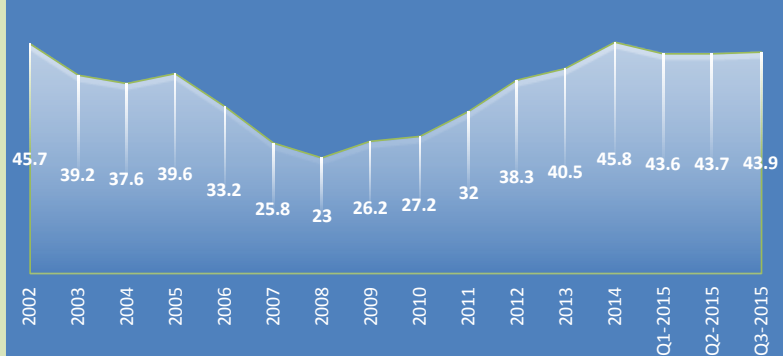

% од БДП	1Q2015	2Q2015	3Q2015
Трговско салдо	-17.5%	-14.8%	-16.7%
Приватни трансфери	19.4%	16.4%	17.2%
Тековна сметка	-0.4%	-1.7%	-3.3%
Странски инвестиции	3.0%	3.1%	2.0%
Девизни кред. / вкупни кред.	38.3%	38.9%	37.4%

Буџетски дефицит (% од БДП)

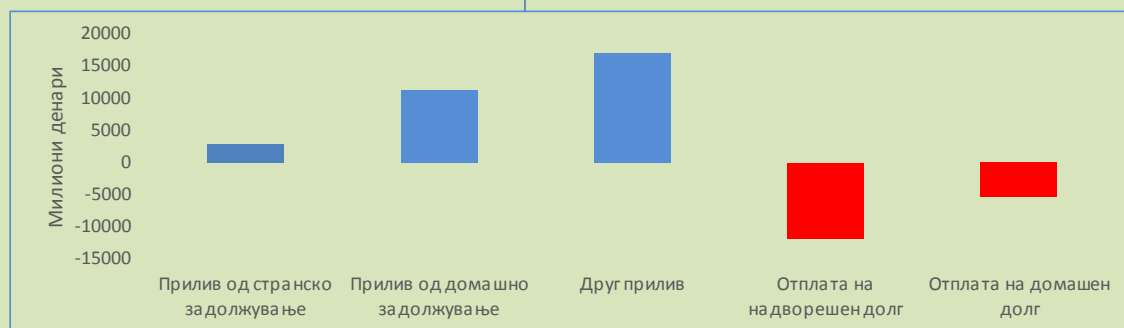
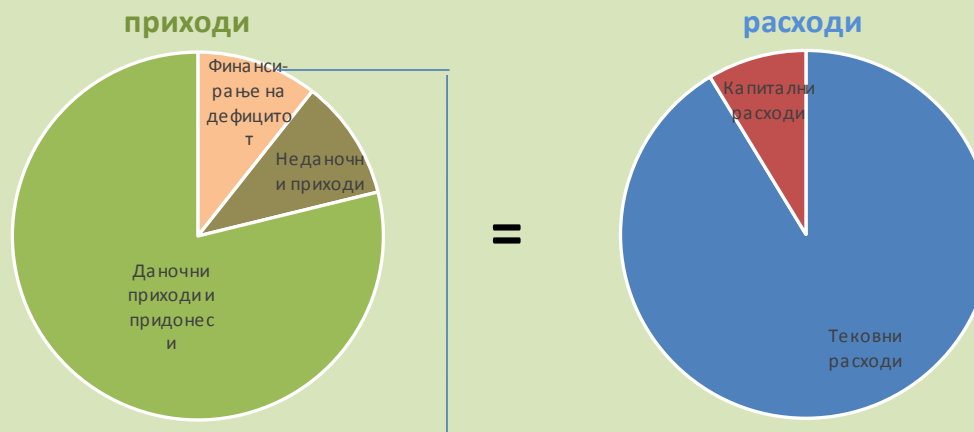
ЈАВЕН ДОЛГ (% од БДП)

Структура на јавен долг

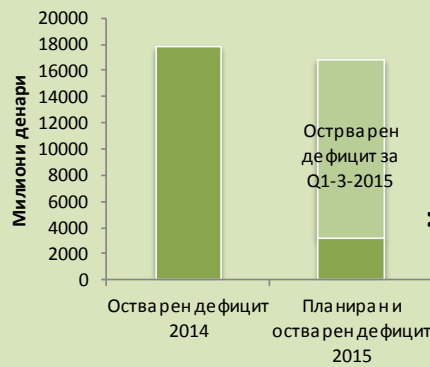

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

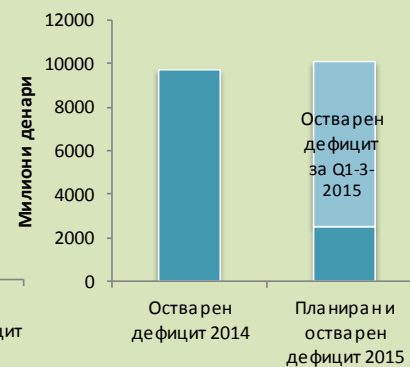
Во К3-2015, буџетскиот дефицит изнесуваше 3% од БДП, но поради големото трошење во К1-2015, потребно е негово понатамошно редуцирање до крајот на годината.

Пензиски буџет

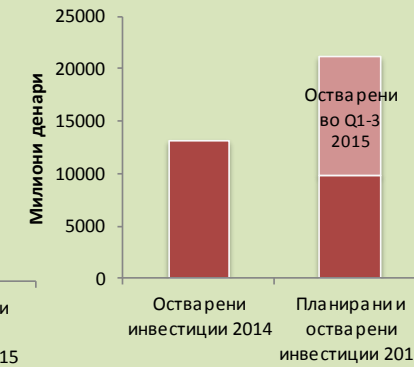
Остварувањето на пензискиот дефицит во првите три квартала од 2015 е благо над проекцијата.

Здравствен буџет

Остварувањето на здравствениот дефицит првите три квартала од 2015 е според проекцијата.

Капитални расходи

Како и обично, остварувањето на капиталните трошења стагнира во однос на проекцијата и во првите три квартала од 2015 тие се реализирани во износ од само половина.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1Q/15	1-2Q/15	1-3Q/15	1Q/15	1-2Q/15	1-3Q/15
Енергија	6.0	2.2	2.0	(6.2)	(4.7)	(3.7)
Интермедијарни производи, освен енергија	(8.1)	(3.2)	(1.2)	4.4	3.7	2.8
Капитални производи	31.9	23.1	22.8	22.5	20.4	19.3
Трајни производи за широка потрошувачка	14.7	7.6	6.0	3.0	2.3	1.4
Нетрајни производи за широка потрошувачка	3.4	(1.5)	0.1	(0.8)	(0.9)	(1.0)
Производство на прехранбени производи	4.8	5.0	6.3	1.3	1.4	1.1
Производство на метали	4.6	6.9	5.5	(3.7)	(3.4)	(3.5)
Производство на облека	7.2	1.8	2.8	(0.7)	(0.6)	(1.0)
Производство на неметални минерални производи	(15.0)	(6.5)	(0.8)	(7.0)	(2.3)	(3.7)
Производство на тутунски производи	(31.8)	(39.2)	(29.6)	(17.0)	(22.3)	(21.8)
Производство на пијалаци	2.4	2.1	4.2	4.6	6.0	4.3
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(30.7)	(23.7)	(19.9)
Производство на електрична опрема	(10.6)	(2.7)	(3.8)	36.6	28.5	21.6
Производство на фабрикувани метални производи	17.1	3.5	8.2	3.5	3.1	1.7
Вкупно	1.5	0.8	2.5	2.2	2.0	1.7

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Како неформална група постои од 2011 година, а како формална организација е основана во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да ја намалиме сиромаштијата, да ги зајакнеме макро-финансиските политики и да ја унапредиме финансиската стабилност преку економски истражувања, советување и препораки за економските политики и поттикнување критичка дебата за економските процеси.

Програмски области

- Развојна економија: сиромаштија, социјална, доходна, родова, возрастна и етничка нееднаквост, невработеност, пристап до образование и здравствени услуги, регулаторно окружување, структурни реформи, и друго;
- Макро-финансии: економски раст, инвестиции, монетарна, фискална, надворешно-трговска и девизна политика и друго;
- Финансиски систем: развиеност на банкарскиот, осигурителниот, пензискиот и другите финансиски под-системи, оценка на ризиците и отпорноста на шокови на финансискиот систем, регионална и глобална финансиска интеграција и друго;

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2015 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје

+389 2 6147 630, 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk